

GAYRİMÜSLİM MEHMETÇİKLER
HATIRALAR - TANIKLIKLAR

RIFAT N. BALI

BİLİM ve SANAT VAKFI KÜTÜPHANESİ	
DEMİRBAŞ NO:	070458
TASNİF NO:	301.45956/BAL

**BİLİM ve SANAT VAKFI
KÜTÜPHANESİ**

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	11
ÖNSÖZ.....	13
Birinci Bölüm	
CUMHURİYET DÖNEMİNDE	
AZINLIKLARIN ASKERLİK HİZMETLERİ 15	
1- Osmanlı Döneminde Durum.....	17
2- Cumhuriyet Döneminde Durum.....	18
a- Tek Parti Dönemi.....	18
b- İkinci Dünya Savaşı Yılları.....	20
3- Çok Partili Dönem.....	22
a- 1940'lı Yılların İkinci Yarısı.....	22
i. Amerikan Büyükelçiliği'nin Raporu.....	22
ii. Orhan Seyfi Orhon'un Yazısı.....	25
iii. Birleşik Amerika Dışişleri Bakanlığı'nın Raporları.....	26
- 1946 Yılı Raporu.....	26
- 1947 Yılı Raporu.....	27
- 1948 Yılı Raporu.....	28
b- 1950'li Yılların Başında Durum - İngiliz Büyükelçiliği'nin Raporu.....	28
c- 1980'li Yıllara Kadar Durum.....	31
d- 2000'li Yıllarda Durum.....	35
i. Genelkurmay Başkanı Org. İlker Başbuğ'un Demeci.....	35
ii. Jandarma Er Sevağ Şahin Balıkcı'nın Ölümü.....	36
4- Azınlıkların Toplu Hafızası ve Askerlik.....	42
a- "Azınlıkları Muvazzaf Subay Yaptırmazlar" Kanaatinin Sebepleri.....	45
i. Tek Parti Döneminde Yaşanan Ayrımcılık.....	46
ii. "Şehit" Kavramı.....	46
iii. "Anavatana Sadakatleri Tartışmalı Vatandaşlar".....	48
b- İslamcı ve Liberal Görüşlü Gazetecilerin Bakışı.....	50
i. Engin Noyan.....	50
ii. Prof. Eser Karakaş.....	52
iii. Taraf Gazetesi Yazarı Rasim Ozan Kütahyalı.....	53
iv. Radikal Gazetesi Yazarı Cengiz Çandar.....	53
5- Sonuç.....	56

İkinci Bölüm

AZINLIKLARIN ASKERLİK DURUMLARIYLA İLGİLİ TBMM'DEKİ MÜZAKERE ZABTI..... 59

Üçüncü Bölüm

BANDO YARBAYI ÇELEBON YAEŞ ŞENER'İN HAYAT HİKÂYESİ 73

Dördüncü Bölüm

İKİ EMEKLİ SUBAYIN YAHUDİLER'LE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ..... 77

1- Tümgeneral (E) Alaettin Parmaksız..... 77

2- Jandarma Albay (E) Erdal Sarızeybek..... 79

Beşinci Bölüm

AZINLIK ASKERLERİNİN VE YEDEK SUBAYLARININ ANILARI..... 87

1- Yahya Koçoğlu'nun Derlediği Tanıklıklar..... 87

2- Nadire Mater'in Derlediği Tanıklıklar..... 91

3- Fatih Çavuşoğlu'nun Derlediği İzmirli Yahudilerin Tanıklıkları..... 93

4- Prof. Dr. İzak Kaya..... 96

5- Boğaziçi Üniversitesi Yarızamanlı Öğretim Üyesi Arman Manukyan..... 97

6- Şarkıcı Fedon Kalyoncu..... 100

7- Prof. Türker Alkan..... 101

8- *Referans* Gazetesi Yazarı Zeynel Lüle..... 1029- *Ağos* Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink..... 103

10- Menteş Azuz..... 104

11- Ralf Arditti..... 104

12- *Zaman* Gazetesi Yazarı Etyen Mahçupyan..... 108

13- N.B..... 109

14- İstanbullu Bir Ermeni..... 110

15- Kemal Zarkon..... 111

16- Ahmet Tanrıverdi'nin Derlediği İstanbullu Rumların Anıları..... 117

17- Atanaş Çavuşoğlu..... 120

18- M.A.Y..... 121

19- M.B..... 121

20- Yosi Kastoryano..... 122

21- N.B..... 123

22- A.Y..... 124

23- N.Z..... 126

24- İ.B..... 127

25- Semih Yorohan..... 127

26- Yasef Yeruslaim..... 128

27- *Türkiye'de Ermeniler* Kitabındaki Tanıklıklar..... 12928- *Hürriyet* Gazetesi Yazarı Hadi Uluengin..... 131

29- Alarko Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı İshak Alaton..... 131

30- Fotoğrafçı Alberto Modiano	132
31- Ezer Bihâr	133
32- E. B.	134
33- Nesim A.	135
34- Sevan Nişanyan	135
35- Protestan Bir Genç	137
36- Dr. Mair Nae	137
37- S.L.	138
38- Fotoğraf Sanatçısı İzzet Keribar	139
39- Vitali Elkabes	142
40- <i>Taraf</i> Gazetesi Yazarı ve Şair Roni Margulies	145
41- Bedros S.	147
42- Albert Anavi	163
43- A.S.	165
44- Acar	167
45- Ordonat Yedek Teğmen Murat Asseo'nun Hikâyesi	169
46- <i>Şalom</i> Gazetesi Karikatüristi İzel Rozental	173
47- Shimon Geron	176
48- Albert Basan	176
49- Henri Çiprut	177
50- İsak Ergil	189
51- Y.B.	191
52- Aret Çiçekeker	193
53- Türk Musevi Cemaati Onursal Başkanı Bensiyon Pinto	197
54- Daniel Levi	203
55- S.S.	204
56- M.A.	207
57- Prof. Herkül Millas	212
58- Sefarad Müziği Sanatçısı Jak Esim	216
59- Can Gençlik Yayınları Genel Yayın Yönetmeni İshak Reyna	220
60- Beti Allovi'nin Anlatısıyla Eşi Elli Allovi'nin Askerliği	221
61- Leon Levi	224
62- Norses Bal	226
63- Garbis Bey	227
64- S.M.	228
65- Vedat Nakri	230
66- Vedat Dilman	240
67- Anonim	240
68- Şabo Bargello	243
69- Lahdo Esso	244
70- Vedat Arkun	248
71- Ardaşes Margosyan	256
72- Garabet Ozunöz	257
73- Fener Rum Ortodoks Patriği I. Bartholomeos	259
74- Rafael Bey	259

75- Daniel L.	261
76- Fotoğrafçı Osep Minasođlu.....	262
77- Sami A.	263
78- Avukat Yakup Barokas	263
79- Müzisyen Arto Tunçboyacıyan.....	264
80- Shrulik	265
81- Arsen Yarman	266
82 - <i>Taraf</i> gazetesi yazarı Markar Esayan:.....	270

Altıncı Bölüm

BRONZ YILDIZ MADALYASINA SAHİP KORE GAZİSİ ULAŞTIRMA ASTEĞMEN HAYİM BENBASAT İLE MÜLAKAT	271
---	-----

Yedinci Bölüm

ERZURUM ŞEHİDİ ER VASİL HARİZANOS	281
1- Erzurum Orduevi'ndeki Yangın	282
2- Cenaze Töreni Öncesi Hazırlıklar.....	283
3- Cenaze Töreninin İcrası.....	284
4- Bülent Ecevit'in Yazıları.....	289
5- 1961 Anayasası ve Azınlıklar.....	296
6- Sonuç.....	299

Sekizinci Bölüm

ASKER MEKTUPLARI	301
KİM KİMDİR?	301
KAYNAKÇA	365
DİZİN	377